

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/259/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

24/2017. (II. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2016. július 24-én előterjesztett **panaszát** a 2017. február 16-án – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. július 24-én, a Testület elektronikus formanyomtatványán terjesztette elő panaszát, amelyben egy 2016. július 15-én foganatosított intézkedéseket (igazoltatás, személyes adatainak megsértése, intézkedés elmulasztása) kifogásolt.

I.

A történetek előzményeként a panaszos előadta, hogy O.M., É. község polgármestere utasítást adott az embereinek, hogy kövessék őt gépkocsikkal, akik ennek eleget tettek és folyamatosan zaklatták, félelmet okoztak (aminek később be is igazolódott az alapja). Az egyik gépkocsit maga O. M. vezette. A menekülés közben többször felhívták, hogy vigyázzon, mert több gépkocsival indultak utána, önkormányzati gépkocsikkal.

A települést elhagyva megközelítőleg 140-150 km sebességgel kellett haladnia, hogy lerázza az üldözőit, viszont a kereszteződésnél elsőbbséget adott egy N. város irányából érkező tehergépkocsinak, így elvesztette a kezdeti előnyét, és utolértek őt. Biztonsági okokból a körforgalomnál nem a főútra, hanem Ú. város centruma felé vette az irányt, a rendőrséget keresve.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos már a 112-es segélyhívót akarta hívni, mikor tőle jobbra, egy kereszteződésben - Ú. város belterületén - meglátott egy rendőrségi autót és segítséget kért úgy, hogy gyakorlatilag elé kanyarodott. Ekkor a rendőrök igazoltatták és elkérték a lakcím, illetve személyazonosító igazolványát, amit ő nem akart átadni addig, amíg O. M. és emberei nem állítják le a videofelvétel készítését. Többször kérte az intézkedő rendőröket, de nem tettek semmit ez ügyben, így például Z. Gy. az intézkedő rendőrtől kb. 4-5 méterről videózta a panaszost, miközben a rendőr a személyes adatait, így többek közt a lakcímét olvasta be a rádióba.

A panaszos hangsúlyozza, hogy őt vonták rendőrök intézkedés alá, hiába kérte a rendőröket, hogy ne engedélyezzék a videofelvételek elkészítését O. M.-nek és embereinek, de a rendőrök csak annyit tartottak fontosnak, hogy közöljék Z. Gy.-vel: „*Remélem a rendőrök arca ki lesz takarva.*”

A rendőrségi intézkedésben nem igazoltatták az őt követő gépkocsik utasait és vezetőjét, nem foglalták le a felvételeket, noha többször jelezte, hogy nem érzi magát biztonságban és menekülnie kellett. (A helyszínen intézkedő rendőr csak többszöri kérésére és a jogszabály említésével volt hajlandó kikísérni őt gépkocsival a településről. Annyit mondtak, hogy tehet feljelentést.)

A panaszos álláspontja szerint a rendőröknek azonnal intézkedni kellett volna a bizonyítékok (videofelvételek) lefoglalásáról és az őt követő személyek előállításáról.

A vizsgálatnak ki kell derítenie, hogy O. M. és embereinek, mi célja volt azzal, hogy kövessék őt, mi történt a felvételekkel, amit jogtalanul készítettek el, ráadásul nem zárható ki, hogy hozzájutottak a panaszos személyes adataihoz, többek közt a lakcíméhez. Fenti cselekmény miatt 2016. július 15-én 23 órakor bejelentést tett a 112-es segélyhívón, de érdemben nem foglalkoztak vele.

A panaszos álláspontja szerint ezen személyek cselekménye – akikkel szemben feljelentéssel élt több gazdasági bűncselekmény miatt – a folyamatban lévő nyomozásokkal kapcsolatos, nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a panaszos oknyomozó és tényfeltáró munkája által közzétett cikkekkkel szoros összefüggés áll fent.

A beadvány megjegyzés rovatban szerepel az a körülmény is, hogy a fent leírt esetet követően, rá egy hétre ismeretlen tettesek patkánymérget tettek a panaszos bejárati ajtaja elé, amit még aznap jelentett a xxx@xxx.police.hu címre, majd másnap bejelentéssel is élt az illetékes városi Rendőrkapitányság központi e-mailcímén.

2) A Testület felhívását követően a panaszos aláírásával megerősítette a beadványt 2016. augusztus 4-én és 19-én.

A 2016. augusztus 4-én kelt beadványában a Testület kérdéseire válaszolva a panaszos előadta, hogy más rendőrkapitányságon nem terjesztett elő panaszt, valamint hozzájárul a panasz intézkedést fogantató áttételéhez és az állásfoglalás anonimizált formában történő közzétételéhez.

A panaszos arról tájékoztatta az előadó testületi tag munkatársát, hogy a *** bü. számon nyilvántartott zaklatás és egyéb bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő nyomozás során átadta a nyomozó hatóságoknak a tárgyi bizonyítékokat. Így azt a videofelvételt is, amelyet a panasz tárgyát képező napon az intézkedő rendőrökről és róla készítettek.

A panaszos álláspontja szerint amennyiben a rendőrök a kérésére, megakadályozzák, hogy O. M.-ék róla, az engedélye nélkül videofelvételeket készítsenek, továbbá törvényes keretek között a helyszínen lévő és az ügyben érintett gépkocsik utasait is igazoltatják, továbbá gondoskodnak a személyes adatai védelméről, akkor nem következtek be volna a későbbi események, vagy kisebb tere lett volna az őt zaklatóknak.

A rendőröknek többször jelezte, hogy nem érzi magát biztonságban, mint ahogyan azt is, hogy addig nem adja át az igazolványát, amíg O. M.-ék őt videózzák több kamerával. A

rendőrök nem foglalkoztak a kérésével és követelték az igazolványa átadását, majd szintén többszöri kérésre kísérték ki gépkocsival a településről. Álláspontja szerint a rendőrség munkatársainak első körben nem őt kellett volna igazoltatni, hiszen ő kért segítséget, ő érezte magát veszélyben, hiszen két gépkocsival követték (máig ismeretlen okból).

A fent leírt magatartás miatt a rendőri intézkedés során O.M. -ék hozzájuthattak a lakcíméhez, illetve videofelvételek kerültek fel különböző portálokra, amelyen a panaszost, mint eljárás alá vont személyt mutatják be.

a) A panaszos mellékelte beadványához az ügyészségnek, illetve rendőrségnek címzett feljelentését.

Ebben a történetek előzményeként előadta, hogy 2016. július 15-én, É. településen rendkívüli képviselő-testületi ülést hívtak össze, 17 órára. A panaszos két napirendi pont alapján a jelentős közérdek miatt, tudósítóként volt jelent az Átlátszó külső munkatársaként, munkája és személye azonosítása érdekében jól láthatóan ki volt tűzve a sajtóigazolványa. A polgármester 17 óra 6 perckor érkezett meg és onnantól a kamerával a kezében folyamatosan zaklatta, vegzálta őt. Mindezt úgy, hogy többször a panaszost gyalázó, lealacsonyító, alaptalanul vádoló megjegyzéseket tett, ezzel jelentős érdeksérelmet okozva. Többször is jelezte a panaszos, hogy a felvétel készítéséhez nem járul hozzá, illetve nem járul hozzá a felhasználásukhoz sem. A hivatal előtt történt zaklatás olyan 10 percig tarthatott, majd a panaszos a képviselők egy részével bement az ülésterembe. A szakmai szabályokat betartva egy szót sem szólt, hiszen tudósítani érkezett.

Ennek ellenére a polgármester a fentebb részletezett cselekményt 20 percen keresztül folytatta a hivatal előtt, és addig sem jutott el, hogy a két fontos napirendi pontot tárgyaló ülést egyáltalán megnyissa. (És ezzel jelentős kárt okozott a településnek.) Időközben a polgármester utasítására belépett a terembe F. R. és egy ismeretlen nő, akik szintén a panaszos engedélye nélküli felvételek rögzítésébe kezdtek. Körülbelül 24 perc eltelte után a képviselőtestületből négy megelégedte a polgármester „előadását” és kivonultak a teremből, így a testület határozatképtelenné vált, emiatt az ülés elmaradt.

(A feljelentés második része azonos a Testületnél előterjesztett beadvány szövegével.)

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes (megyei) rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az illetékes kapitányságvezető 2016. szeptember 13-án kelt, intézkedést összefoglaló és a Testület kérdéseit megválaszoló átiratában a következőket rögzítette.

2016. július 15-én 17 óra 52 perckor a panaszos Ú. város, Sz. út- V. utca kereszteződésében az általa vezetett személygépkocsi lehúzott ablakán keresztül rendőri segítséget kért, mivel állítása szerint É. község polgármestere (O. M.) követi őt. Ezt követően a panaszos igazoltatására került sor, aki elmondta, hogy É. községben tartózkodott a nyílt fórumon, majd miután távozott, a polgármester és több társa követte őt egy kisbusszal.

A panaszos a rendőri intézkedés alkalmával elmondta, hogy a követés során az úttestről nem szorították le, nem korlátozták a haladásban, csupán mentek utána, melyet a panaszos sérelmezett. A rendőrök a panaszost tájékoztatták, hogy amennyiben a „követése” számára sérelmes, feljelentést tehet a rendőrségen, azonban a panaszos a jogi felvilágosítását követően

kijelentette, hogy magánindítványt nem terjeszt elő zaklatás vétségének gyanúja miatt, a rendőri intézkedés alkalmával nem kíván feljelentést tenni.

A panaszossal szemben és az állítása szerint őt követő O. M., valamint társaival (F. R., P. N., Z. Gy. személyek) szemben a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29.§-a alapján igazoltatás intézkedés foganatosítására került sor.

A panaszos valóban jelezte, hogy sérelmes számára, hogy kamerával rögzíti 2 fő a rendőri intézkedést. Az intézkedő rendőrök kérték a két személyt, hogy az intézkedés kamerával történő rögzítését szüntessék meg, azonban ennek nem tettek eleget. Ezt követően a jogi felvilágosítást az intézkedő rendőrök megadták a panaszos részére.

Arra a kérdésre, hogy a panaszos jelezte-e, hogy veszélyben érzi magát, az átirat azt rögzítette, hogy a nem jelezte a panaszos, hogy veszélyben lenne.

Arra a kérdésre, hogy megfelel-e a valóságnak, hogy csak sokadszori kérésre voltak hajlandók a panaszos gépjárművét kikísérni a településről, a rendőrkapitány egyértelmű nemmel felelt, és rögzítette, hogy az intézkedő rendőrök az Rtv. 24. § (1) bekezdése alapján segítségnyújtási kötelezettségüknek eleget téve a bejelentőt a település közigazgatási területéről kikísérték, már az első kérésére, amikor ezt felvetette

Az Rtv. 13. §. (2) bekezdésében foglaltakra nézve a kapitányságvezetői átirat azt tartalmazta, hogy az intézkedő rendőrök a polgármestert személyesen ismerik, a panaszost látásból. (O. M. a helyi Rendőrsön különböző eljárásokban bejelentőként, sértett tanúként már többször is szerepelt, a panaszossal szemben a kollégák még nem foganatosítottak rendőri intézkedést.)

A panaszolt intézkedéssel kapcsolatban a panaszos későbbi feljelentése alapján az illetékes városi Rendőrkapitányságon a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 222. § (1) bekezdése szerint minősülő zaklatás vétség gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen a *** bü. szám alatt nyomozás van folyamatban.

A panaszos által panaszában, írásban is elismert gyorskocsis tárgyában a rendőrkapitányság a *** ügyszám alatt folytat közigazgatási eljárást a megengedett legnagyobb sebesség túllépése miatt.

A panaszos által szintén írásban elismert vezetés közben történt telefonálással kapcsolatban a rendőrkapitányság Szabálysértési hatósága a ***. szabs. ügyszám alatt folytat közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt szabálysértési eljárást.

A panaszos 2016. július 20-án az illetékes megyei Rendőr-főkapitányságnak eljuttatott egy beadványt, amelyet panaszként elbírálva parancsnoki kivizsgálás elrendelésére került sor az illetékes rendőrsőn. A parancsnoki kivizsgálás anyagát a Testület rendelkezésére bocsátotta. Az átirathoz csatolt irat szerint a kifogásolt rendőri intézkedést az illetékes rendőrkapitányság rendőrsőnének állományába tartozó Sz. J. c. r. törzszászlós és Sz. S. r. főtörzsőrmester (körzeti megbízottak) foganatosították.

2) Az intézkedés napján Sz. J. c. r. törzszászlós által készített jelentés (továbbiakban: elsődleges jelentés) rögzítette, hogy a fenti napon Sz. S. r. főtörzsőrmesterrel látott el szolgálatot, amikor 17 óra 52 perckor a szolgálati gépjárművel történő járőrözés közben a Vasvári Pál utcára bekanyarodó személygépkocsi vezetője lehúzott ablak mellett közölte velük, hogy É. község polgármestere, O. M. követi őt, ezért rendőri intézkedést kér. Ezt követően a fenti személy félrehúzódott, a V. út 2 sz. előtt megállt, majd a mögötte haladó kisbusz is leparkolt előtte. A személygépkocsiban egyedül tartózkodó személyt igazoltatás alá vonta, aki közölte, hogy bejelentése előtt É. községben tartózkodott a Hivatal által megrendezett nyílt fórumon. Miután az véget ért, ő onnan elindult, azonban őt a polgármester, illetve több társa követni kezdte.

A panaszos (akinek adatai a jelentésben szerepelnek) kérdésre elmondta, hogy a mögötte haladó kisbuszban O. M. és annak ismerősei ülnek, akik É. község óta követték őt. Őt a követés során le nem szorították, nem korlátozták haladásában, csak mentek utána, amelyet ő sérelmezett. Mást elmondani nem tudott.

Ezt követően igazoltatásra kerültek a jelen lévők is: O. M. ;F. R.; P. N.; Z. Gy., (valamennyi személy adatai szerepelnek a jelentésben), akik egybehangzóan elmondták, hogy ők nem követték az előttük haladó gépkocsit, ők csak haladtak úti céljuk irányába. A jelentést író mindezen megállapított információk alapján tájékoztatta a bejelentőt, hogy sérelmére sem szabálysértést, sem bűncselekményt megállapítani nem tud, továbbá tájékoztatta arról is, hogy amennyiben sérelmezi az általa elmondottakat, a hatóságnál feljelentését megteheti.

A panaszos ekkor közölte, hogy jelen esetben az intézkedő rendőr hatóságához nem fordul feljelentés tenni, megköszönte a rendőri intézkedést, a továbbiakban annyi kérése volt, hogy ha lehetőség van rá, a további atrocitások elkerülése érdekében a hatóság kísérje ki a településről.

Megjegyzésként szerepel a jelentésben, hogy a bejelentő az intézkedés kezdetekor sérelmezte, hogy O. M. társaságában tartózkodó személyek közül 2 fő is kamerázta őt, illetve az intézkedést. Ennek érdekében Sz. S. r. főtörzsőrmester több esetben is megkérte ezt a két személyt, hogy a felvétel további rögzítését szüntessék meg, azonban a felszólítás ellenére a kamerázást tovább folytatták. A kamerázással a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértést vagy bűncselekményt nem követtek el, így ezzel kapcsolatban jogi felvilágosítást adtak részére.

Az intézkedés befejeztével a bejelentőt Ú. város x számú főútig kísérték.

Az intézkedők a történetekről jelentést tettek Cs. Sz. r. őrnagy őrsparancsnoknak, illetve a TIK ügyelet részére is.

3) Az illetékes rendőrkapitányság megküldte az igazoltató lapokat, amelyeket az igazoltatáskor töltöttek ki és az intézkedés alá vont személyek adatait rögzíti.

4) A két intézkedő rendőrt az esettel kapcsolatban tanúként hallgatták meg 2016. július 21-én, amelyről jegyzőkönyv készült. *(A Testület csak az eddigiekhez képest új információt ismerteti.)*

a) Sz. J. c. r. törzszakaszlós (továbbiakban: r. törzszakaszlós) meghallgatása során elmondta, hogy a szolgálatuk vége felé, 18 óra körül a vasútállomásra akartak menni, ezért a V. utca és Sz. út kereszteződésében álltak, amikor bekanyarodott a Sz. út irányából a V. útra egy személyautó, aminek vezetője átkiabált a szolgálati gépkocsi irányába, hogy őt O. M. követi, kéri a rendőri intézkedést.

Mivel mögöttük kocsisor állt, azonnal nem állt módjukban megfordulni, így pár másodperc múlva visszafordultak és akkor látták, hogy a kereszteződéstől 20 méterre áll a bejelentő és előtte a hivatali kisbusz.

Odamentek a bejelentőhöz, igazoltatták, megkérdezték, mi a problémája. Ekkor a panaszos a kocsija mellett állt, és mire odaértek a rendőrök, a kisbusz mellett is ott állt O. M. és másik két férfi, akik közül az egyik már ekkor kamerázott.

A bejelentő előadta, hogy miért kért intézkedést (ezzel kapcsolatban nincs új információ), ekkor nem volt különösebben ingerült, mert ő is és az O. M. társaságában lévő személyek is kisebb szócsatát vívtak egymással. A panaszos annyit mondott, hogy ő nem járul hozzá a felvétel készítéséhez, ezért fejezze be a másik fél a kamerázást. Sz. S. r. főtörzsőrmester (továbbiakban: r. főtörzsőrmester) két alkalommal is megkérte a kamerás személyt (F. R.), hogy fejezze be a képrögzítést, azonban mintha meg sem hallotta volna, folytatta a kamerázást. Mivel a kamerázás közterületen történt, mely nem ütközik jogszabályba, nem követte egyéb intézkedés.

Közben a panaszos által átadott irataiból az RK lapra kiírta az adatait, majd azt kiserőn SMS formájában lekérte. Ekkor semmilyen szóbeli kinyilatkozás nem történt, mivel mindent a rádióon, egy hang nélkül intéztek. Kérdésre a r. törzszakaszlós elmondja, hogy kizárt dolognak tartja, hogy a kamerás bármilyen módon adatot rögzíthetett volna a bejelentő vonatkozásában, mivel a jelentést író háttal állt a kamerásnak és minden adat SMS formában került lekérésre.

A lekérés közben a bejelentőtől kérdezték, hogy mit érzett sérelmesnek, mi miatt kéri a

rendőri intézkedést, mire mondta, hogy semmilyen leszorítás, fenyegetés egyéb nem történt, számára az a fenyegető, hogy az autó véleménye szerint követte és amiatt félt. Ezt hallva a polgármestere közölte, hogy ő nem a bejelentő után ment, hanem ügyet intéztek, csak erre vezetett az útjuk.

Ezt követően a r. törzssászlós visszaadta az igazolványát a bejelentőnek. Tájékoztatták, hogy azon adatok alapján, amit elmondott, nem történt sérelmére szabálysértés, közbűvára üldözendő bűncselekmény, azonban ha magánindítvánnyal kíván élni zaklatás vétség miatt, akkor fáradjon be a rendőrsre és ott megteheti a feljelentését. Erre a panaszos azt mondta, hogy nem tesz feljelentést. Ezt követően O. M. és társaihoz lépett, míg társa a (r. főtörzsőrmester) a bejelentővel maradt.

A r. törzssászlós O. M. társaságában lévő személyeket igazoltatta, akiket lekért, szintén SMS-ben, majd az iratokat visszaadta. Kérdésre elmondja, hogy csak és kizárólag okmányokból dolgozott, semmilyen adat személyes adat nem hangzott el, melyet videóval rögzíthettek volna, sem egyik, sem másik oldalról.

Miután az igazoltatás zajlott, a polgármesterek folyamatosan azt mondták, hogy ők csak ügyet intéztek, nem követték a panaszost. Miután az igazoltatást befejezte, azt követően a r. főtörzsőrmester odament hozzá, elmondta, hogy a panaszos köszöni a rendőri intézkedést, azonban lenne egy kérése, hogy kísérjék ki a településről. Ezt megtették, jelentették a történeteket az őrsparancsnoknak, valamint a TIK ügyeletnek.

Meghallgatásakor a r. törzssászlós elmondta, hogy tisztában volt azzal, hogy a rendőrök lehet közterületen videózni, ezért két alkalommal csupán megkérte a személyt, hogy ne videózza őket, azonban mintha meg sem hallotta volna videózott tovább. Közterületen tudomása szerint nem tilos kamerázni, azt, hogy ne legyen benne az arcuk, nem kérték, O. M. társaságában lévők mondták azt, hogy "ki fogjuk takarni a rendőrök arcát" Erre nem reagáltak semmit, mivel nem is kötelesek most már kitakarni. A panaszos egyáltalán nem kifogásolt semmit az intézkedés alkalmával, sőt megköszönte azt, majd ki is kísérték a település határáig. Egyáltalán nem tűnt sem feldúltnak, sem zaklatottnak nem érti a jelenlegi panaszát, kölcsönös provokáció látszott mindkét oldalról.

A meghallgatási jegyzőkönyv azzal zárul, hogy mikor kiértek a településről, még intett is a panaszos, megköszönve, hogy kikísérték.

b) Sz. S. r. főtörzsőrmester meghallgatása során előadottak nem rögzítenek új információt, az előzőekben ismertetett jegyzőkönyvvel azonos módon számol be a történetekről. Az intézkedés megkezdése előtt a panaszoshoz léptek oda legelőször, aki darálni kezdte, hogy követik és fél, tudja a jogait, mire mondták neki, hogy nyugodjon meg, segítenek, kérik a papírjait, majd megkezdtek az intézkedést. A kérdésre, hogy leszorították-e, veszélyeztették-e, elmondta, hogy arra nem került sor, azonban neki már az is félelmetes, hogy utána mentek és követik. Nem felel meg a valóságnak, hogy a panaszosnak könyörögnie kellett azért, hogy kikísérjék. A kisbuszban tartózkodók a helyszínen maradtak. A r. főtörzsőrmester szerint jog-és szakszerűen intézkedtek, a szükséges felvilágosítást megadták, egyéb intézkedést pedig nem igényelt a szituáció.

5) 2016. július 25-én az illetékes őrsparancsnok összefoglaló jelentést készített a panaszolt intézkedéssel összefüggésben.

(A Testület szintén csak az új információkat rögzíti.)

Az intézkedő rendőrök meghallgatása során megállapítást nyert, hogy a személyi adatok védelmére vonatkozó szabályokat betartották, a kézi EDR rádió SMS funkció alkalmazásával, így panaszos állításaival ellentétben verbálisan egyetlen adat sem került kimondásra, tehát a panaszos lakcímét nem rögzítette az intézkedést kamerázó férfi.

Azon panaszosi kifogásra, hogy hiába kérte többször is a panaszos a felvétel lefoglalását, az összefoglaló jelentés rögzíti, hogy a jelenlegi jogszabályok értelmében a rendőrök

közzszereplőnek számítanak, így arcuk kitakarása nélkül is rögzíthető az intézkedésük, csupán igazoltatási joguk áll fent és egy esetleges későbbi polgári perben a képrögzítő adatai hivatalosan kikérhetőek.

A vizsgálat során olyan tény, adat, körülmény nem került feltárássra, ami azt igazolta volna, hogy az intézkedő rendőrök intézkedési kötelezettségüknek ne tettek volna eleget, ezért fegyelmi eljárás megindítására nem tett javaslatot az őrsparancsnok.

III.

A Testület a panaszeljárássban mindenekeelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt:

intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrség az intézkedés során nem foglalta le a másik fél által, róla készített videofelvételeket.

A Testület megjegyzi, hogy mind a szabálysértési eljárásban, mind a büntetőeljárás során foganatosított tárgyi bizonyítási eszköz lefoglalása olyan kérdés, amely nem tartozik a Testület hatáskörébe, mivel az erre irányadó szabályokat a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) és a büntetőeljárásról szóló 1999. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) rögzíti, nem az Rtv.

Erre tekintettel a panasz lefoglalás elmaradását kifogásoló részére a Testület megállapította hatáskörének hiányát.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

Tekintettel arra, hogy a panaszos és a rendőrség azonos módon számolt be az intézkedés kezdetéről, illetőleg a panaszos kifejezetten a foganatosított intézkedés elégtelenségét kifogásolta, a Testület az intézkedési kötelezettség keletkezését (tehát azt, hogy a panaszost indokoltan vonták-e intézkedés alá) eljárásában nem vizsgálta.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljárásához való

jogát, valamint XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményét, az alábbiak szerint.

1) A Testületnek elsőként abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A panaszos elmondása szerint a rendőrök intézkedések során hiába ő kért segítséget, még őt vonták igazoltatás alá, nem igazoltatták az őt követő gépkocsik utasait és vezetőjét, nem foglalták le a róla készült felvételeket. Noha többször jelezte, hogy nem érzi magát biztonságban és menekülnie kellett az őt ismeretlen okból követő kocsi elől, nem állították elő az abban tartózkodó személyeket, valamint a helyszínen intézkedő rendőr csak többszöri kérésére, a vonatkozó jogszabály említésével volt hajlandó kikísérni őt gépkocsival a településről.

A panaszos előadását a Testület az alábbi jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel értékelte. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Ez a rendelkezés ugyan kívül esik az Rtv. 92. § (1) bekezdésében megjelölt, az Rtv. IV., V. és VI. fejezetén, ugyanakkor azokat a Testület az eljárása során minden esetben figyelembe veszi, és értékeli.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A 17. § (2) bekezdése kimondja, hogy „az intézkedés folytán megsérült személy részére — amint ez lehetséges — segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön”.

Az Rtv. 24. §-a következőképpen szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése előírja, hogy az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

Ugyanezen jogszabályhely (4) –(5) szakasza kimondja, hogy:

„24. § (4) A rendőrt a jogainak érvényesítése végett bárki felkérheti más személy igazoltatására. Ha az igazoltatást kérő valószínűsíti, hogy az igazoltatáshoz jogos érdeke fűződik, és a személyazonosságát igazolja, a rendőr a kérést teljesíti. Az igazoltatott adatait – a 24/A. § (1) bekezdésében foglaltakat kivéve – a rendőrkapitányság adja ki az igazoltatást kérőnek, ha az adatokhoz fűződő jogosultságát hitelt érdemlően igazolja.”

(5) Ha az igazoltatást kérő az igazoltatást követő 8 napon belül az adatok kiadását nem kéri, vagy a jogosultságát nem igazolja, az igazoltatottak a (4) bekezdés alapján felvett adatait meg kell semmisíteni.

a) A hivatkozott jogszabályhelyek értelmében, a konkrét esetben a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség *további* intézkedési kötelezettségét indokolta volna, továbbá azt is, hogy rendőrség megtett-e mindent, amire az eljárására irányadó normák felhatalmazták és kötelezték annak érdekében, hogy a panaszos sérelmeit orvosolják.

A hivatkozott Rtv.-beli szakaszok alapján látható, hogy a rendőrség főszabály szerint közérdekből járhat el, azonban az Rtv. 24. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy a rendőr magánérdek alapján kivételesen, ultima ratio jelleggel eljárhat, amikor a törvényes védelem más módon nem biztosítható.

A Testület gyakorlata alapján akkor kerül sor a panaszos alapvető joga – mégpedig általában a tisztességes eljáráshoz fűződő jog – sérelmének megállapítására, ha a rendőr valamely, az adott helyzetben nyilvánvalóan szükséges, az ügy szempontjából lényeges intézkedést nem tett meg a kérdéses ügyben. Tehát a Testület vizsgálata arra korlátozódhat, hogy a rendőri szervek késedelem nélkül megtették-e a nyilvánvalóan szükséges, az ügy szempontjából lényeges intézkedéseket.

A Testület álláspontja szerint az intézkedési kötelezettség teljesítésének jelen helyzetben arra kellett kiterjednie, hogy a segítséget kérő felet meghallgassák, meggyőződjenek az általa elmondottakról, az esetlegesen ott tartózkodó feleket igazoltassák, a tényállásról tájékoztassák, ami alapján eldönthető, hogy további intézkedés foganatosítása indokolt-e, majd alapos tájékoztatást nyújtsanak a jogi lehetőségeket illetően.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratok szerint a panaszos az általa vezetett személygépkocsi lehúzott ablakán keresztül rendőri segítséget kért, mivel állítása őt a polgármester és emberei követni kezdték. Ezt követően a panaszos igazoltatására került sor, aki elmondta, hogy É. községben tartózkodott a nyílt fórumon, majd miután távozott, a polgármester és több társa követte őt egy kisbusszal. A panaszos az adatainak lekérdezése közben kérdésre elmondta, hogy a követés során az úttestről nem szorították le, nem korlátozták a haladásban, csupán mentek utána, melyet a panaszos sérelmezett, ezt félelmesnek érezte, mást nem mondott ezzel kapcsolatban. Ezt követően a rendőrök igazoltatták a jelen lévő többi személyt, akik egybehangzóan elmondták, hogy ők nem követték az előttük haladó gépkocsit, ők csak haladtak úti céljuk irányába. A jelentést író mindezen megállapított információk alapján tájékoztatta a panaszost, hogy sérelmére sem szabálysértést, sem közvérdra üldözendő bűncselekményt megállapítani nem tud, továbbá tájékoztatták arról, hogy amennyiben a „követése” számára sérelmes, feljelentést tehet a rendőrségen, azonban a panaszos a jogi felvilágosítását követően kijelentette, hogy zaklatás vétségének gyanúja miatt magánindítványt nem terjeszt elő, a rendőri intézkedés alkalmával nem kíván feljelentést tenni. A panaszos ezután megköszönte a rendőri intézkedést, a továbbiakban annyi kérése volt, hogy ha lehetőség van rá, a további atrocitások elkerülése érdekében a hatóság kísérje ki a településről. A rendőrök jelentésükben azt is cáfolták, hogy a panaszosnak könyörögnie kellett azért, hogy kikísérjék, ennek a kérésének elsőre eleget tettek.

A Testület álláspontja szerint az eljáró rendőröket mulasztás nem terheli, mert az intézkedési kötelezettségüknek megfelelő módon eleget tettek, meghallgatták a panaszost, az esettel kapcsolatban nyilatkoztatták, kérdéseket tettek fel, igazoltatást végeztek az ott tartózkodók

körében, és a lehetséges a jogi lehetőségekről tájékoztatták a panaszost, ami magában foglalta azt is, hogy a panaszosnak jogában áll a magánindítványt a törvényi határidőn belül előterjesznie. Az intézkedés lezárásaként a panaszos kérésének megfelelően kikísérték a településről.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján nem tárt fel olyan körülményt, amely a rendőrség jogellenes mulasztását igazolta volna, álláspontja szerint a rendőrség a panaszos segítségkérése nyomán eleget tett az Rtv.-ben előírt intézkedési kötelezettségének, ezért úgy ítélte meg, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát nem érte sérelem. A Testület nem látta indokoltnak megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét amiatt sem, hogy a rendőröknek „könyörögnie kellett”, hogy kikísérjék, e tekintetben a Testület a rendőrség álláspontját találta meggyőzőbbnek.

b) Az igazoltatással kapcsolatban a Testület a következőket jegyzi meg.

A panaszos kifogásolta, hogy bár ő kért segítséget, ennek ellenére őt vonták igazoltatás alá.

Fenti rendelkezések alapján a Testület megállapította, hogy **a panaszos igazoltatásához kellő jogalapot biztosított az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjának utolsó fordulata** (igazoltathat a rendőr, ha az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani a személyazonosságot), **így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez való joga.**

A Testület megjegyzi, hogy eddigi gyakorlata alapján elfogadja azt a bevett rendőrségi módszert, mely szerint a helyszínen megjelenő rendőrök elsőként a bejelentő személyét azonosítják, amely után megkezdik az érdemi intézkedést.

2) A Testület külön pontban vizsgálta meg azon panaszosi kifogást, mely szerint a rendőr igazoltatása során hangosan olvasta be az adatait, így a lakcímét is, amelynek következtében az őt üldöző személyek a személyes adatai birtokába kerülhettek. A panaszos kifogásolta azt is, hogy a rendőrök nem tettek semmit, hogy megakadályozzák a felvétel készítését.

a) A rendőrségi iratok következetesen és határozottan cáfolták ezt a panaszosi állítást, az intézkedő rendőrök meghallgatása során azt állapították meg, hogy a személyi adatok védelmére vonatkozó szabályokat betartották, így a panaszos állításaival ellentétben verbálisan egyetlen adat sem került kimondásra.

Jelentéseikben a rendőrök leírták, hogy az igazoltatás során a panaszos által átadott iratokból az RK lapra kiírták az adatait, majd azokat kézi EDR rádió SMS funkció alkalmazásával lekérték. Semmilyen szóbeli kinyilatkozás nem történt, mivel mindent a rádió, egy hang nélkül intéztek. Meghallgatása során az intézkedő rendőr elmondta, hogy kizárt dolognak tartja, hogy a kamerás bármilyen módon adatot rögzíthetett volna a panaszos vonatkozásában, mivel a jelentést író háttal állt a kamerásnak és minden adat SMS formában került lekérésre. Ezzel kapcsolatban a Testület a már idézett Rtv. 2. § (1) bekezdésén túl, utal Rtv. 15. §-ában rögzített követelményre, amelynek értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület megjegyzi, hogy a rendőri intézkedések jelentős részét végzik az eljáró rendőrök közterületen vagy közterület közvetlen közelében, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy az egyes intézkedéseknek szem-és fültanúi legyenek. A Testület nem vonja kétségbe, hogy a

közterületen foganatosított rendőri intézkedés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, vagy akár megalázó (lehet). Bár az előadó testületi tag kísérletet tett a panaszbeadványban megjelölt videofelvétel interneten való felkutatására, sajnálatos módon a Testületnek nem állt rendelkezésére az intézkedésről készült videofelvétel, amely alkalmas lehetett volna arra, hogy a felek tényállításai közt húzódó ellentétet feloldotta volna.

A Testület fentiek alapján a Testület a panaszos személyes adatainak sérelme nem volt megállapítható azzal összefüggésben, hogy a rendőrök a vitában érintett ellenérdekű fél előtt az ellenőrzés során hangosan olvasták be az adatait.

b) A felvétel készítéssel kapcsolatban a Testület álláspontja a következő.

A rendőrök megjegyzésként kitértek arra a jelentésben, hogy a panaszos az intézkedés kezdetekor sérelmezte, hogy a polgármester *társaságában* tartózkodó személyek közül 2 fő is kamerázta őt, illetve az intézkedést. (A későbbi tanúmeghallgatás alkalmával az intézkedő rendőr elmondta, hogy a két fél szócsatát is vívott emiatt.) Ennek érdekében az intézkedő r. főtörzsőrmester több esetben is megkérte ezt a két személyt, hogy a felvétel további rögzítését szüntessék meg, azonban a felszólítás ellenére a kamerázást tovább folytatták. Mivel az intézkedés közterületen történt és a felvétel készítése nem valósított meg szabálysértést vagy bűncselekményt, ezért további intézkedést nem tartottak indokoltnak.

Tekintettel arra, hogy a panaszosi állítást cáfolták a rendőrök, a Testület az ellentmondás feloldására alkalmas egyéb bizonyíték híján megállapította, hogy **e tekintetben a panaszos tisztességes eljárásához való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

3) A panaszbeadványt a Testület a részrehajlás-mentes eljárás követelményének az érvényesülése szempontjából is indokoltnak tartotta vizsgálni, mert a panaszbeadványban foglaltak alapján arra lehetett következtetni, hogy a panaszos a kifogásolt rendőri fellépéssel kapcsolatban azt megkérdőjelezte.

A panaszos kifogásolta, hogy bár ő volt a sértett, mégis őt vonták igazoltatás alá, a másik féllel szemben nem intézkedtek, a rendőrök nem állították őket elő és a róla készített felvételeket sem foglalták le, amellyel megelőzhető lett volna, hogy azzal visszaéljenek. A panaszos ezen sérelmével kapcsolatban a Testület a részrehajlás-mentes intézkedés követelményét vizsgálta meg, amelyet az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzít. A hivatkozott rendelkezés szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés e követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése tehát általános jelleggel írja elő a részrehajlás intézkedés kötelezettségét.

Amint a Testület azt már 188/2010. (IV. 7.) számú állásfoglalásában is jelezte, az elfogulatlanság kérdésének megítélésénél tekintettel van az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatára is. Az EJEB a bírák pártatlanságának vizsgálata során alakította ki az ún. szubjektív és az objektív tesztet. A Piersack kontra Belgium ügyben [8692/79 (1/10/1982), A53.] az EJEB különbséget tesz objektív, illetve szubjektív megközelítés között, ez utóbbi esetben a bíró személyes meggyőződését igyekeznek megállapítani, míg az objektív teszt annak a megállapítására szolgál, hogy a bíró eljárása elégséges garanciát nyújtott-e ahhoz, hogy a pártatlanságát illető legitím kételyeket ki lehessen zárni.

Jelen esetben a rendőrség az RK lapok mellékelésével cáfolta, hogy elmulasztotta volna az ellenérdekű felek igazoltatását.

A Testület megállapítása szerint önmagában az a körülmény, hogy a rendőrök egy másik személyt nem állítottak elő, még nem feltétlenül alkalmas arra, hogy a panaszos alapjogának sérelmét eredményezze. A Testület eddigi gyakorlata alapján azokban az esetekben, ahol egyértelműen kölcsönös a részvétel a cselekményben (például egy verekedést követően kerül sor rendőri intézkedésre), ott az, ha a rendőrség csak az egyik felet állítja elő, a Testület megállapítása szerint alkalmas lehet a részrehajló intézkedés megállapítására, amennyiben ezt további körülmények is alátámasztják.

A Testület a fentiekben már megállapította, hogy az a körülmény, hogy a panaszost igazoltatták először, nem tekinthető kirívónak, ugyanis ez a bevett rendőrségi gyakorlat. Önmagában az a körülmény, a település vezetőjét ismerték a rendőrök, aki egyébként a panaszos állítása szerint több eljárásnak is alanya (volt), szintén nem ad alapot a részrehajló intézkedés megállapítására.

Mivel az ellentmondásos nyilatkozatok okán a Testület pusztán az erre vonatkozó információkból nem tudott következtetést levonni az intézkedő rendőrök elfogultsága tárgyában, így a Testület megvizsgálta az egyéb körülményeket. A rendőri jelentésekből megállapítható, hogy mindkét „érdekű” fél adatait és nyilatkozatait rögzítették a jelentésben, akik az ügy megítélése szempontjából releváns információkkal rendelkeztek, valamint a panaszos által elmondottakat megfelelően (panaszbeadványával egyébként azonos módon) jegyzőkönyvezték.

A Testület nem tudott olyan egyéb többlet körülményt feltárni, amely alátámasztotta volna a panaszos állítását, hogy a rendőrök a vitában érintett másik felet védték volna, azaz hátrányosabban jártak el vele szemben.

Mindezekre tekintettel a Testület, úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrök az intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségüknek megfelelően eleget tettek, a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem érte sérelem. A panaszos igazoltatásával kapcsolatban a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy arra indokoltan került sor, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez való joga. A felvételkészítéssel és a panaszos adatainak hangos beolvasásával kapcsolatos panaszosi kifogásokkal kapcsolatban az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri állítások miatt nem volt megállapítható, hogy történt-e alapjogsérelem. A Testület úgy foglalt állást, hogy a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. február 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET